

سری سوم سوالات فارسی نهم

۱- در کدام گزینه به ترتیب به معنی «گریز- طعنه- خرسندی- شکیبا» اشاره شده است؟

- (۱) فرار- ملامت- قناعت- بردبار
(۲) چاره- ملامت- خشنودی- صبور
(۳) گریختن- سرزنش- قانع- صبور
(۴) علاج- سرزنش- خشنودی- بردبار

۲- معنی چند واژه در کمانک روبه‌روی آن درست ذکر شده است؟

- خصال (ویژگی) / اصحاب (یاران) / شکوه (درماندگی) / متقاعد شدن (پذیرفتن) / تجسم (در نظر آوردن) / موهبت (ترس آور)
(۱) سه (۲) چهار (۳) پنج (۴) شش

۳- در کدام گزینه واژه‌ای دیده می‌شود که مترادف «موهبت» است؟

- (۱) به داد و دهش یافت آن نیکویی
(۲) اقوام روزگار به اخلاق زنده‌اند
(۳) دل بی علم، چشم بی نور است
(۴) گفتم که: «روی خوبت از من چرا نماند؟»
تو داد و دهش کن، فریدون تویی
قومی که گشت فاقد اخلاق، مردنی است
مرد نادان ز مردمی دور است
گفتا: «تو خود حجابی، ورنه رخم عیان است»

۴- معنی واژه‌ی «طبیعت» در کدام گزینه متفاوت است؟

- (۱) ای طبیعت، گر نبودم من، جهانت نقص داشت؟
(۲) وفا طمع نکنم زان که جور خوبان را
(۳) ای خالق طبیعت، جان از برای چیست؟
(۴) لباس‌های طبیعت نگر که چون بافد
ای فلک گر من نمی‌زادی، اجاقت کور بود
طبیعت است و سرشت است و عادت و دین است
وین جسم خاکسار گران از برای چیست؟
سپر گردان از پود و تار آتش و آب

۵- در کدام گزینه، همه‌ی واژه‌ها هم خانواده هستند؟

- (۱) اخلاص- مخلص- مخصوص
(۲) شوق- اشتیاق- مشوق
(۳) استعمال- معلومات- معامله
(۴) حیران- ریحان- متحیر

۶- در کدام عبارت غلط املایی وجود ندارد؟

- (۱) یک نابینا، موحبت‌های متعددی که در بینایی نهفته است را درک می‌کند.
(۲) این عالم خانه‌ی خداست و فرش وی زمین است و لکن سقفی بی‌ستون و این عجب‌تر.
(۳) دوستان خوب، عیب‌ها را به ما می‌نمایانند؛ مهم‌تر آنکه این عیب‌ها را بی‌حیاگو می‌گویند.
(۴) تأثیرگزاری هم‌نشین بر منش و کردار انسان مهم و عمیق است.

۷- در این بیت به ترتیب چند ترکیب وصفی و اضافی به کار رفته است؟

- «ز شور عشق تو در کام جان خسته‌ی من
جواب تلخ تو، شیرین‌تر از شکر می‌گشت»
(۱) یک- پنج (۲) دو- پنج (۳) یک- چهار (۴) دو- سه

۸- در کدام بیت، صفت برتر (تفضیلی) وجود ندارد؟

- (۱) دود اگر بالا نشیند، کسر شأن شعله نیست
 (۲) با لب خشک و دل سوخته و دیده‌ی تر
 (۳) هم نشین تو از تو به باید
 (۴) از صدای سخن عشق ندیدم خوش‌تر
- جای چشم ابرو نگیرد گرچه او بالاتر است
 غرقه‌ی بحر بلا بود در آن بر، تشنه
 تا تو را عقل و دین بیفزاید
 یادگاری که در این گنبد دوار بماند

۹- بیت زیر با کدام گزینه ارتباط معنایی دارد؟

- «دیدار یار غایب، دانی چه ذوق دارد؟»
 ابری که در بیابان بر تشنه‌ای بیارد»
- (۱) آن درختی کاو شود با یار، جفت
 (۲) یاران موافق همه از دست شدند
 (۳) ز من از بیم بدنامی گذشتی
 (۴) قیامت آن زمان باشد به تحقیق
- از هوای خوش ز سر تا پا شکفت
 در پای اجل یکان یکان دست شدند
 به نام دیگران بدنام گشتی
 که از یاران چدا مانند یاران

۱۰- کدام گزینه با مفهوم بیت زیر ارتباط ندارد؟

- «با بدان کم نشین که صحبت بد
 گرچه پاکی، تو را پلید کند»
- (۱) با مردم پاک اصل و عاقل آمیز
 (۲) نازنینی چو تو پاکیزه دل و پاک نهاد
 (۳) تو چشم عقل ببستی که در چه افتادی
 (۴) تو را از برگ گل هرچند دامن پاک‌تر باشد
- وز ناهلان هزار فرسنگ گریز
 بهتر آن است که با مردم بد نشینی
 تو بد شدی که شدند از تو خوب‌تر دگران
 مشو با ناکسان همدم که صحبت را اثر باشد

۱۱- کدام گزینه با جمله‌ی مقابل مناسبت معنایی دارد؟ «انسان بر دین و آیین دوست و هم نشین خود است.»

- (۱) همان دوستی با کسی کن بلند
 (۲) تو اول بگو با کیان زیستی
 (۳) دیدار یار غایب دانی چه ذوق دارد؟
 (۴) کسی کو ندارد هنر با نژاد
- که باشد به سختی تو را یارمند
 من آنکه بگویم که تو کیستی
 ابری که در بیابان بر تشنه‌ای بیارد
 مکن زو به تیز از کم و بیش، یاد

۱۲- مفهوم همه‌ی ابیات به استثنای بیت با یکدیگر مشترک است.

- (۱) از بدان جز بدی نیاموزی
 (۲) هر آن کس که دارید راه و خرد
 (۳) با بدان کم نشین که صحبت بد
 (۴) نخست موعظه‌ی پیر می فروش این است
- نکند گرگ پوستین دوزی
 بدانید که این نیک و بد بگذرد
 گرچه پاکی تو را پلید کند
 که از مصاحب ناجنس احتراز کنید

۱۳- عبارت زیر با کدام بیت قرابت معنایی ندارد؟

- «بر ظاهرش عیب نمی‌بینم و در باطنش غیب نمی‌دانم.»
- (۱) مراد اهل طریقت لباس ظاهر نیست
 (۲) وز آنچه فیض خداوند بر تو می‌باشد
 (۳) به عین عجب (غرور) و تفکر ننگ به خلق نکن
 (۴) مقام صالح و فاجر هنوز پیدا نیست
- کمر به خدمت سلطان بند و صوفی باش
 تو نیز در قدم بندگان او می‌باش
 که دوستان خدا ممکن‌اند در او باش
 نظر به حسن معاد است نه به حسن معاش

۱۴- عبارت «در ظاهرش عیب نمی بینم و در باطنش غیب نمی دانم.» با کدام گزینه ارتباط معنایی دارد؟

- (۱) بدانندیش مردم به جز بد ندید
(۲) کسی قول دشمن نیارد به دوست
(۳) کون تا یقینت نگرود گناه
(۴) چون شد تو را یقین که بد و نیک ز ایزد است
- بیفتاد و عاجزتر از خود ندید
جز آن کس که در دشمنی یار اوست
به گفتار دشمن، گزندش نخواه
بر کس گمان دوستی و دشمنی میر

۱۵- در کدام گزینه واژه‌ای با معنی نادرست نوشته شده است؟

- (۱) طعن: سرزنش / خوض نمودن: در امری اندیشیدن / عز: التماس
(۲) خیره: بیهوده / قانع: خرسند / داد: انصاف
(۳) متقدم: پیشین / محاورات: گفت و گوها / مداخلت: داخل شدن در کاری
(۴) دولت: اقبال / مهتر: بزرگ / گذاشتن: رها کردن

۱۶- معنی چند واژه در برابر آن نادرست آمده است؟

«استماع: گوش دادن / اصل: نژاد / رحلت: سفر کردن / بُن: ریشه / شوکت: گله مندی / جاه: مقام»

- (۱) یک (۲) دو (۳) سه (۴) چهار

۱۷- واژه‌های «داد» در کدام گزینه تفاوت معنایی ندارد؟

- (۱) چون کشته شدم، نگفتی این کشته‌ی کیست؟
(۲) لاف از سخن نتواند کسی دگر
(۳) اگر مرگ داد است، بیداد چیست؟
(۴) چو شب سلطان بیدار است، تو داد خود بستان
- داد از و که داد بی‌وفایی دادی
آنجا که داد کلک تو داد سخنوری
ز داد این همه بانگ و فریاد چیست؟
که فردا روز خواهد شد، کسی دادت نخواهد داد

۱۸- در میان گروه کلمات زیر، چند غلط املائی به چشم می‌خورد؟

- «استراق سمع / دولت و اقبال / داعیه و علت / اصل و طبار / رحلت و کوچ / شوکت و عظمت / طعن و سرزنش / خوض و اندیشیدن»
- (۱) یک (۲) دو (۳) سه (۴) چهار

۱۹- در کدام اثر نویسنده، سخنان افلاطون و ارسطو را در حکمت عملی بررسی نموده است؟

- (۱) کیمیای سعادت
(۲) اخلاق ناصری
(۳) چهارمقاله
(۴) قابوس نامه

۲۰- موضوع کدام اثر با بقیه متفاوت است؟

- (۱) مجمع النوادر
(۲) کیمیای سعادت
(۳) مخزن الاسرار
(۴) قابوس نامه

۲۱- اگر فعل‌های «نوشته‌ایم- خواهیم پرسید» را به ترتیب به مضارع اخباری و مضارع التزامی تبدیل کنیم، کدام گزینه صحیح است؟

- (۱) می‌نوشتیم- بپرسید
(۲) می‌نویسیم- بپرسیم
(۳) بپرسیم- می‌نوشتید
(۴) داریم می‌نویسم- می‌نوشتم

۲۲- کدام گزینه به ترتیب شکل صحیح تبدیل فعل «می‌نوشتیم» به مضارع اخباری، مضارع التزامی و مستمر است؟

- (۱) می‌نویسیم- بنویسیم- داریم می‌نویسیم
(۲) می‌نوشتیم- بنویسیم- داریم می‌نویسیم
(۳) نوشته‌ایم- داریم می‌نویسیم- بنویسیم
(۴) داریم می‌نویسیم- می‌نویسیم- بنویسیم

۲۳- همی فعل‌های کدام بیت مضارع اخباری هستند؟

- (۱) مرا می‌بینی و هر دم زیادت می‌کنی دردم
(۲) در رفتن جان از بدن گویند هر نوعی سخن
(۳) ای هدهد صبا، به سبا می‌فرستم
(۴) شهریارا، بی‌حیب خود نمی‌کردی سفر
تو را می‌بینم و هر دم زیادت می‌شود دردم
من خود به چشم خویشتن دیدم که جانم می‌رود
بنگر که از کجا به کجا می‌فرستم
این سفر، راه قیامت می‌روی، تنها چرا؟

۲۴- مفهوم عبارت «سخن ناپرسیده مگوی و از گفتار خیره پرهیز کن» با کدام بیت تناسب معنایی بیشتری دارد؟

- (۱) کسی که خواهد کز همتش سخن گوید
(۲) سخن را سر است ای خردمند و بُن
(۳) نباید سخن گفت ناساخته
(۴) سخن گوید چو خسرو پیش چشمش
دراز گردش اندیشه و سخن کوتاه
میاور سخن در میان سخن
نشاید بریدن نینداخته
زبون غمزه حاضر جواب است

۲۵- همی گزینه‌ها به مفهوم ابیات زیر اشاره دارند به جز
.....

- «مهتری گر به کام شیر در است
یا بزرگی و عَزَّ و نعمت و جاه»
شو، خطر کن ز کام شیر بجوی
یا چو مردانت، مرگ رویاروی»

- (۱) داشتن شجاعت
(۲) پذیرفتن خطر
(۳) جوانمردی
(۴) تلاش برای رسیدن به هدف

خانه ریاضیات غرب تهران

